

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Allocutiones Sacræ, Svper Evangelia Dominicarvm totius anni

Jahoda, Johann

Pragæ, [ca. 1659]

Dominica XXI. post Pentec: Peccati debitum gravißimum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51496](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51496)

DOMINICA XXI. POST PENTECOSTEN.
Peccati debitum gravissimum.

*Tradidit eum tortoribus, quoadusq; redderet
universum debitum.* Matth. 18.

Uam volupe est unicuique audire: *accipe*; tam in-jucundum est moneri: *redde, quod debes*. Non-nemo apud Svidan miserimos esse homines dicit, qui modò rubros, modò pallidos habeant dentes: Debitorum intelligens, qui dum debitum repetitur, erubescunt; dum creditorem vident, pallefcunt, latebras & effugia quærunt, centum ab hinc milliaribus abesse optantes. Plerumque enim in obæratos, tanquam in maleficos pessimè favitur; nec levius censetur crimen debita non reddere, quàm aliena raperè. Apud Bæotos si debitor præfixo die solvendo non erat, ducebatur in forum, ibique in loco edito sedere jubebatur; tum super eum corbis iniiciebatur, in gravissimæ signum infamiæ.

- a *Stob. ser.* 42. (a) Apud Tyrrenos sequebantur illum pueri vacuum gestantes marsupium, ignominia causa. (b) Apud Indos manu truncata & oculo effosso morte afficiebatur. (c) Apud Romanos post mortem illius cadaver discerpendum dilacerandumque Creditoribus dabatur, ut quisque sui crediti nondum persoluti partem suppleret cadaveris frusto. Quæ lex immanis ideo instituta fuit, ut alij exemplo tam sævo deterrentur à negligentia rerum suarum. (d) Apud Moscovitas etiamnum hodi que

non habentes unde solvant, ex legis præscripto in locum certum & publicum ad id ordinatum ducuntur, ibique à servis pratorianis flagris baculisque per suras & crura pedum gravissime absque ulla commiseratione tamdiu caduntur, donec, undecunque accipiendum sit, creditoribus satisfaciant.

(e) Et ita cum servo suo debitore processit hodiernus Dominus Evangelicus, cum eum tradidit tortoribus quoadusque redderet universum debitum. At quale illud fuit? Evangelista ait fuisse *decem millia talenta*. Proh! quanta summa! quæ juxta computum Maldonati efficit *sexagies centum millia aureorum nostratum*, sive octodecim milliones florenorum Rhenensium: talentum enim inquit ille, apud Judæos usitatum, & de quo Christum hinc loqui credibile est, sexcentos aureos numos valebat. Quomodo per Deum immortalem unus servus tantum æs conflare potuit? Nonnulli opinantur fuisse aliquem Præfectum aulae, per cujus manus, ut loqui solemus, tota Domini pecunia redditusque transibant. Sed si vel centum duntaxat millia quotannis surripuisset, nonne id satis palpabile, nonne facile animadversum fuisset? Existimo AA. cum Doctore Hipponensi debitorem illum alium non esse, quàm peccatorem; per decem enim millia talentorum,

e *Gnagnin.*
in *descrip.*
Moscov.
c. 4.

Aug ser. 15
de Verb.
Dom.

torum, inquit, significantur peccata; quia decem praecepta legis. Quae transgredi, est tantum debitum contrahere, pro quo à pura creatura nulla dari possit satisfactio æqualis, ut ex dicendis constabit.

Quinque in unoquoque peccato, præter illam quæ objecti propria est, generales malitias assignant Theologi: inimicitia & odij adversus Deum; in quantum peccatum est averfio à Deo ut summo bono; inobedientia, in quantum est averfio à Legislatore; ingratitude, in quantum est contra Benefactorem, irreverentia & irreligionis, in quantum opponitur summæ Sanctitati; injuriâ, in quantum violat jus supremi Domini, debitam subjectionem & servitutem à nobis legitimè exigentis. Injuria autè tantò censetur gravior, quantò dignior est persona, cui irrogatur, & vilior is qui irrogat. Sic percussor Regis longè acerbiorè pœnâ meretur, quàm percussor civis; & si rusticus violètas Domino suo manus inferat, minùs pro injuria latifacere poterit, quàm alius ejusdem status & ordinis cum Domino. Cum itaq; Deus Persona sit infinitæ excellentiæ ac dignitatis, respectu cujus Reges terreni sunt minimi vermiculi, & homo in Deum injurius infinitè ab ipso distet, sequitur satisfactionem pro uno peccato, ut sit æqualis, debere esse infinitam. Revelavit hanc veritatem ipse Deus Pater S. Catharinæ Senenfi, in quodam colloquio sic eam alloquens: omnes pœna, quas anima sustinet, vel sustinere potest in presenti seculo, nullo modo condigna sunt ad culpam, etiâ minimam, puniendam. Quoniam offen-

Dialog. 3.

sa, qua mihi fit, qui sum Bonum infinitum, proculdubio satisfactionem exigit infinitam. Et unde talem miserrimus peccator exhibebit, cum dicat Chryso-
stomus, nihil peccante esse pauperius? De-
bitor quidem hodiernus promittit se,

Chryso-
stom.
de provid.

omnia soluturum: patientiam, inqui-
ens, habe in me, ô Domine; & omnia
reddam tibi. Sed quis nesciat debito-
res solere insigniter mentiri? Hinc Per-
sæ apud Herodotum debitorem esse &
mentiri duo vicia inter homines maxi-
mè turpia ducebant, quorum unum
rarò sit sine altero; qui enim ære alieno
obstricti sunt, pollicentur se in dies sa-
tisfacturos, nec tamen præstant. Quo-
modo infamis depeculator omnia red-
des, qui ne quidem censui solvendo suf-
ficiens es? Quippe è summa octode-
cim millionum nova tibi erumpet
summa censuum quotannis penden-
dorum, unus millio & octoginta mil-
lia; quantos proventus fortè nec Re-
gna aliqua Regi suo ferunt. Respon-
det argutè Remigius: miser hic damna-
tus persolver, sed nunquam per solvet; hoc
est, luet in pelle; nec tamen per totam
æternitatem pro debito satisfaciet.
Omnes pœna, quas anima sustinere potest
in presenti seculo, nullo modo condigna sunt,
ad culpam etiâ minimam puniendam.
Quid si quis omnia quæ hucusque SS.
Martyres passi sunt tormenta, collecti-
vè pateretur; si & vivus excoriaretur,
cum D. Bartholomæo, & ferrâ divide-
retur cum S. Simone, & super craticu-
la lentè afflaretur cum D. Laurentio, &
sagittis configeretur cum S. Sebastia-
no, & membratim dissecaretur cum S.
Adriano, & ferreis peclnibus dilace-
rare-

Herodot.

ceraretur cum S. Blasio, & in liquato plumbo, in ferventi resina ac pice frigeretur cum S. Vito; & in aneo bove torreretur cum S. Eustachio, & in glaciale stagnum mitteretur cum SS. Quadraginta, vel in fornacem calcis cum Massa candida? Ne quidem pro uno officioso mendacio condignè solveret. Nam si quodlibet peccatum veniale meretur purgatorium, consequenter meretur poenas omnibus istis acerbiores; siquidem ex sensu Angelici Doctoris poenae purgatorij superant cruciatus omnium Martyrum, imò ipsius Christi Servatoris nostri, quos tempore suae Sacratissimae Passionis sustinuit. Idemque Doctor alio in loco docet, minimam Purgatorij poenam graviorem esse acerbissimam hujus Mundi poenam. Quod idem ante illum docuit S. Caesarius, cujus haec assertio est: *purgatorius ignis durior erit, quam quod possit poenarum in hoc seculo aut accidere, aut sentiri, aut cogitari.* Possène humana crudelitas majus excogitare supplicium, quam quod in Alberico Marchiae Tarvisinae Tyranno spectavit Italia anno Mundi millesimo ducentesimo quinquagesimo nono? Hic enim pedibus ad caudam equi alligatis (occluso ore, ne loqui posset) per tota castra raptatus est, unoquoque militum forcipibus bolum ex ejus carnibus avellente. Nec absimilem lanienam nostro seculo vidit Gallia in Henrici IV. interfectore Raviliaco, cui forcipibus candentibus, pectus, brachia, femora, ac surae inusta; in partes inustas plumbum liquefactum, oleum fervens, resina accensa, ceraque cum sulphure in-

fusa; tandemque corpus à quatuor equis distractum: item Polonia in Michaele Piekarsky, qui Regè Sigismundum ad aedem sacram progredientem, in ipso templi vestibulo, è latebris profiliens ferro invasit, & priusquam animadverteretur, bis in facie ac humero vulneravit: postmodum interceptus haud mitiores, quam prior, poenas luit. Et tamen mallet quaelibet anima purgatorij centum annis ejusmodi cruciatus pati, quam uno die in expiatorio illo carcere cruciari. *Omnes poenae, quas anima sustinere potest in presenti seculo, nullo modo condigna sunt ad culpam etiam minimam puniendam.* Quid si quis omnes morborum species sine ulla remissione per mille annos in suo corpore toleraret? Si & capitis & oculorum & dentium dolore simul divexaretur, & podagra, pleuritidi, colicae, calculo, dysenteriae, hecticae, in summa intensione junctam laboraret? Vnum curiosum aspectum non solveret. Nonne ex historijs scimus, animas etiam sanctas ob levissimos defectus bene multis annis in purgatorio arsisse? qualis B. Severinus, vel ut Baronius probabilius putat, Peregrinus Colonienis Episcopus, qui post mortem Clerico cuidam vadum fluminis transeunti apprensus, equique habenas sistens: "da mihi, ait, manum tuam, & quae circa me sunt, non auditu disce, sed tactu: cumque datam manum fluctibus impressisset, tantus eam ardor absorbit, ut undique carnes resolutae diffuerent, & ossa nudata vix harentibus articulis remanerent. Ad quem Clericus: cum nomen tuum in tanta benedictione sit

It. apud.

D. Thom. 3. p. 9. q. 46. a. 6. ad 3.

in 4. dist. 30. q. 1. a. 2.

Cesar. h. 7. purgatorius ignis durior erit, quam quod possit poenarum in hoc seculo aut accidere, aut sentiri, aut cogitari.

Spondan. a. 1259.

Mercur. Gall. a. 1610.

Baron. ann. 1062. tom. 11.

An totidem secula? ne hoc quidem.
 An totidem millia seculorum? nullo modo. An rotidem milliones? sed nequidem ita se ad aeternitatem haberent, uti unitas ad praefatum numerum. Sic priscus Theologus Adamus Sasbout dicebat: " cogito mille annos, cogito
 Sasbout hom. Dō., millies mille annos, cogito tot annorum millia, quot sunt momenta seu
 1. Quadr., puncta in toto tempore à condito
 „ puncta in toto tempore à condito
 „ Mundo, usque ad ejus consummationem, & de aeternitate nihil adhuc habeo. Et Dionysius Carthusianus ipsos
 Dionys. Damnatos ita calculantes inducit: :
 Carthuf. in elapsis decem millibus annorum, adiciens
 spec amato. tur centum millia, post hac centum millia,
 Mundi. tot jungentur myriades, post myriades tot
 „ milliones, quot in firmamento sunt stellae,
 „ atomi in aëre, in liore maris arena. Post
 „ quae longissima annorum spatia, quasi nihil
 „ de poenis nostris accisum esset, sic iterum
 „ ab initio pati tormenta incipiemus: atque
 „ ita sine interruptione, sine fine, sine modo
 „ volvetur assidue nostrorum tormentorum
 „ rota: Miseri damnati persolvent, sed
 „ nunquam persolvent. Et nulla prorsus
 „ libertatis spes? nulla, nulla; debiti
 „ summa irredimibilis erit, census curret
 „ perpetuus. Origenes quidem exolvendum
 „ aliquando docuit; verum tanquam haereticus
 „ ab Ecclesia est condemnatus. At numquid
 „ erravit &
 Chryf. hom. Chrysostronus, dum dixit: tale est peccatorum
 de Adam. debitorum, ut si solliciti sumus ad
 & Sodom. solvendum, leve sit: si negligentes, gravissimum?
 tom. 1. Si enim insolubile est, quomodo efficaciter de illo exolvendo cogitare possumus? Respondeo, si antequam Tartareis tradamur tortoribus ipsimet nostri tortores simus; si ante-

latam sententiam, dum tempus est miserendi opera satisfactoria in Ecclesia usitata, Deo exhibeamus; qualia sunt jejunium, elemosyna (de qua Daniel Nabuchodonosori: *peccata tua elemosynis redime*) mortificationes, ut vocamus, sive poenalties corporis sponte susceptae; quae licet ex se non sint condigna satisfactio vel pro minimo delicto; sunt tamen si fiant ab homine jam constituto in gratia, quae ei confertur, sive per Sacramentum poenitentiae, sive per veram contritionem. Quod, ut clarius percipiatis, notare vos velim ex unoquoque peccato tam mortali, quam veniali resultare duos reatus: alterum culpae, & alterum poenae: vi illius Deus habet jus ad odio habendum peccatorem; vi hujus ad exigendam ab illo satisfactionem. Culpa & simul odium tollitur per Sacramentum (statim enim à Confessione fit homo rursus Dei amicus) non autem sic deletur tota poena; sed ea luenda est vel in hac, vel in altera vita, & ex aeterna commutatur in temporalem. Quis porro nostrum non malit hic, quam ibi luere, cum, uti dictum, tam rigidè istuc procedatur? Si reo alicui daretur optio, ut vel disciplinam faceret, vel crurifragium subiret, nonne ille cum summo gustu & lætitia flagrum arriperet? nonne dorsum suum egregiè cruentaret? Et tamen nos unâ disciplinâ animo pro peccatis satisfaciendi susceptâ, evadere possumus tormenta purgatorij multò majora, quam sit crurifragium, & ab equis distractio. Idcirco Sancti quique viri, ut non haberent, quod in altero seculo expiarent, in semetipsos fuere quam

Dan. 4. 24.

Et. 2

rigi-

rigidissimi, & crudelissimi. S. Dominicus Loricatus quindecim annis continuis ferream lorica[m] super nudo corpore gestavit; ferreis circulis totum corpus incinxit. Quotidie tamdiu in se flagris animadvertit, dum bis Psalmi omnes Davidici, centum & quinquaginta possent ab ipso recitari. B. Henricus Suso, ex ordine Prædicatorum, crucem palmarem triginta acutis clavibus hispida[m] per octo annos nudo tergo adstrictam tenuit: dum se ad quietem nocturnam componebat, gutturi suo partem cinguli duos annulos infertos habentis circumdabat, cui manus & brachia sursum versus ad guttur extensa includebat seris duabus, donec ad preces surgens se ipsum absolveret. S. Ignatius Loyola initio conversionis suæ ter quotidie acerrimè sese diverberabat. S. Edmundus Cantuariensium Antistes, fune ex equorum pilis triplicato ita corpus stringebat, ut à scapulis usque ad renes crebro ambitu restis duceretur, & infimæ parti tanta vi & nexu adstringeretur, ut vix corpus inflectere, aut inflexum erigere valeret. S. Simeon Stylites junior sexaginta & octo annos continuos uni columnæ insitit. S. Casimirus spretâ regij lecti mollitiæ dura cubabat humo. Et, ut ceteros taceam, quid aliud est Religiosorum hominum vita, quàm continuum voluntarium supplicium? Sed ô felix & salubre supplicium, quod reum conservat in vita: vitam enim esse pœnitentiam, docet Doctissimus Tertullia-

nus, cum illud Ezechiel. 33. *nolo mortem impij, ita transfert: pœnitentiam malo, quàm mortem; ac inde hanc infert consequentiam: ergo pœnitentia vitæ est.* In primitiva Ecclesia, pro uno peccato mortali statuebatur pœna trium, quinque, septem, imò plurium annorum. Induebantur pœnitentes sacco & cilicio, caput detonsum cinere conspergebatur, arcebantur à convivijs, à balneis, à nuptijs, à theatris & spectaculis, ab equitando, denique ab omni genere honestæ voluptatis & recreationis non necessariæ; quantum nunc distemus à felicissimis illis temporibus, vident boni omnes & ingemiscunt, ait nonnemo. Nam hodie si alicui pœnitenti ob centum peccata lethalia imponatur vel unum jejunium, jam pœna nescio quàm grandis, quin omnino intolerabilis putatur, prætenditur invaletudo & virium imbecillitas, adferuntur excusationes, quales apud D. Bernardum à quibusdam: *caules capiti nocent, caseus stomachum gravat, pisces mea penitus repugnant complexionis; quæritur mitior Confessarius, qui pœnitentiam in aliquot Patet & Ave commutet.* Sed quem alium nisi seipsum hoc pacto decipiunt? Quod enim per unum ejusmodi jejunium exolvere hîc poterant, in purgatorio carcere, fortè per viginti annos non exolverent, neq; inde exibunt, donec reddant novissimum quadrante[m].

Tertull. l. de pœnit. c. 4.

Bellarmin. tom. 2. Contror. l. 1. de pœnit. c. 21. § 22.

„ Doutr. „ padag. „ Christ.

Matt. 5. 26.

DOMI-